

Toolkit

Gewenst gedrag

Inhoud

- Inleiding
- Ga in gesprek
- Hoe spreek je elkaar aan?
- Samen oplossen

Inleiding

Binnen de zwemwereld is in 2017 Code Blauw gelanceerd. Code Blauw staat voor een Veilig Sportklimaat binnen de zwembaden en ook de zwemsport. Met campagnes, de beslissing voor de VOG verplichting in onze ALV en bij de VOG behorende gedragsregels binnen de vereniging, met blogs, tips en workshops hebben wij samen ongewenst gedrag bespreekbaar gemaakt. Binnen de KNZB hebben wij daar dagelijks aandacht voor.

De volgende stap is Gewenst Gedrag. Daar gaan we met elkaar voor. Met elkaar maken wij de Blauwe Golf binnen de zwemwereld.

Gewenst gedrag stimuleren we door met elkaar af te spreken wat we nodig hebben om ons veilig en prettig te voelen, onze vrijwilligerstaken uit te voeren en samen te kunnen sporten en successen te vieren.

Als iedereen zich veilig voelt binnen de zwemsport, hebben wij met elkaar ons doel bereikt. Wij gaan ervoor. Jullie ook?

- Inleiding
- Hoe spreek je elkaar aan?
- Ga in gesprek
- Samen oplossen

Ga in gesprek

Een eerste belangrijke stap is te bespreken wat binnen jouw vereniging Gewenst Gedrag is. Wanneer voelen jouw leden, vrijwilligers, coaches, trainers, officials en supporters zich veilig binnen jouw vereniging?

Een goede manier om hier achter te komen is om met elkaar situaties te benoemen die maken dat je je écht niet veilig of thuis voelt op de vereniging. Na 10 minuten draai je alle punten om. Zo heb je een mooie lijst met gewenst gedrag gemaakt met elkaar.

Deze afspraken deel je met elkaar, hang je zichtbaar op binnen de vereniging (denk aan het clubhuis, een verenigingsruimte of in het zwembad) en je zorgt dat deze op de website direct herkenbaar zijn. Zorg ook voor proactief toezicht. Dit geeft een extra veilig gevoel.

Heb je meer tips nodig hoe je het gesprek aan gaat? Kijk op de website van Centrum Veilige Sport. Met het stappenplan van [High 5!](#) word je in 5 stappen meegenomen naar een veiligere zwemvereniging, download het stappenplan via de high five hiernaast.

- Inleiding
- Hoe spreek je elkaar aan?
- Ga in gesprek
- Samen oplossen

Hoe spreek je elkaar aan?

Na een mooi gesprek met elkaar zijn de regels van Gewenst Gedrag duidelijk binnen de vereniging. En dan hoor je opeens toch een trouwe supporter in de hitte van een wedstrijd een opmerking roepen die écht niet volgens afspraak is. Je hoort je trainer zijn stem verheffen tegen een zwemmaatje. Je ziet iets gebeuren wat niet oké voelt. Via de social media zie je opmerkingen over iemand die niet oké zijn.

Wat doe je dan? Hoe moeilijk is het een ander daarop aan te spreken? Het is héél moeilijk. En toch, als we de zwemsport met elkaar mooier willen maken, moeten we dit met elkaar bespreekbaar maken. Dat kan al door een klein gebaar: een diepe zucht, of een korte opmerking 'dit is niet Code Blauw', 'dit is niet oké' of 'oei, dit is geen passende opmerking'. Of als je het durft spreek je iemand rechtstreeks aan.

De meeste mensen beseffen zich dan dat het ongepast gedrag was. Een aantal zal in discussie gaan. Probeer het dan zakelijk te houden. En voor degene die de opmerking maakte: ook jij weet dat het eigenlijk niet kan... Zeg sorry en voorkom het een volgende keer.

Kortom: uitspreken, aanspreken, bespreken, afspreken én niet wegstijven.

- Inleiding
- Hoe spreek je elkaar aan?
- Ga in gesprek
- Samen oplossen

Samen oplossen

Als bestuur heb je de verantwoordelijkheid om een veilig sportklimaat te ontwikkelen en te onderhouden. Maar ook om leden te faciliteren en ondersteunen om in woord en daad invulling te geven aan het gewenste gedrag.

Alle verenigingen krijgen ooit te maken met een melding van ongewenst-, grensoverschrijdend- en/of niet-integer gedrag. Bespreek nu hoe je om gaat met een melding. Welke stappen gaan jullie als bestuur zetten en wie neemt de leiding in een dergelijke situatie. Dit actieplan moet voor elk bestuurslid duidelijk en bekend zijn.

Wij adviseren dat je open en helder bent naar je leden toe hoe dit wordt afgehandeld binnen jouw vereniging. Ga het gesprek aan, zonder oordeel. Sta als bestuur open voor meldingen en vragen over gedrag. En onthoud: het gaat om wat de melder ervaart, niet wat jij ervan vindt. Geef de melder ook altijd het gevoel dat het ok is dat het gemeld wordt, dat ze gesteund worden.

Zorg ook dat de contactgegevens van de Vertrouwenscontactpersoon (VCP) bij iedereen bekend zijn en vindbaar zijn op de website. Mocht je als bestuurder, vertrouwenscontactpersoon van een vereniging, melder of dader willen spreken met één van de VCP's of de integriteitsmanager van de KNZB, neem dan contact met hen op via vcp@knzb.nl.

- Inleiding
- Hoe spreek je elkaar aan?
- Ga in gesprek
- Samen oplossen

Als bestuur

Als bestuur heb je de verantwoordelijkheid de leden te helpen met elkaar een veilig sportklimaat na te leven. Ook als het even niet goed gaat, heb je als bestuur een verplichting dit op te lossen zonder oordeel.

Bespreek binnen het bestuur, met de commissies en met de groepen vrijwilligers vooraf hoe jullie handelen als er een melding binnenkomt. Maak afspraken met elkaar en zorg dat je open en transparant bent in je werkwijze.

Het is vervelend te horen dat iemand ongewenst gedrag ervaart. Het kan je persoonlijk raken. Als het te persoonlijk wordt, treed dan als bestuurslid terug en laat een ander bestuurslid het oppakken. Zorg ervoor dat de bestuurder die de melding oppakt altijd een onafhankelijke positie heeft.

De VCP's van de bond, het Centrum Veilige Sport Nederland en onze integriteitsmanager zijn beschikbaar als klankbord, om tips te geven en samen het goede gesprek aan te gaan.

Weet je dat je als bestuur ook meldplicht hebt over Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag, Doping en Matchfixing? Zie [onze website](#) voor meer informatie.

- Inleiding
- Hoe spreek je elkaar aan?
- Ga in gesprek
- Samen oplossen

Als trainer en coach

Als trainer en coach sta je dichtbij je team. Zorg dat je altijd een professionele afstand bewaart. Je mag zeker meeleven met je pupillen. Maak het echter nooit te persoonlijk.

Als er een issue binnen jouw team speelt, bespreek dit met je commissie of met iemand van het bestuur. Ook de VCP van de vereniging is een goed klankbord voor je. Zij hebben ervaring met het oplossen van zaken en zullen naar je luisteren en advies kunnen geven.

Elke melding nemen we serieus. Ook als je denkt 'het valt wel mee...' bespreek het dan toch met elkaar. Het kan het begin zijn van meer. Hoe eerder het met elkaar besproken en opgelost wordt, hoe kleiner het blijft.

Ervaar je zelf een situatie? Ook deze mag je altijd bespreken met één van de genoemde partijen. Wees open en eerlijk. Alleen dan kunnen we samen voor de Blauwe Golf zorgen en een heel veilig Zwemsportklimaat binnen Nederland creëren.

Er zijn online veel (gratis) workshops te volgen. Kijk voor tips en trainingen op www.centrumveiligesport.nl of vraag ernaar bij je bestuur.

- Inleiding
- Hoe spreek je elkaar aan?
- Ga in gesprek
- Samen oplossen

Als official of vrijwilliger

Ook als official of vrijwilliger kun je te maken krijgen met ongewenst gedrag. Maak ook dit bespreekbaar. Voor officials geldt dat zij dit altijd moeten melden op het wedstrijdformulier. Binnen ons tuchtrecht wordt deze casus dan besproken en opgepakt. Het is belangrijk dat meldingen blijven komen. Alleen dan kunnen we er samen voor zorgen dat de zwemsport nog mooier en veiliger wordt. En dat het voor iedereen leuk blijft.

Als er iets gebeurt wat je raakt, weet dan dat er mensen zijn die naar je kunnen luisteren, jouw kant van het verhaal willen horen en samen met jou naar een oplossing gaan kijken. Als eerste kun je bij je collega's terecht. Zij hebben dezelfde situatie meegemaakt, samen kun je hier vrij naar kijken. Ook de commissie of het bestuur van jouw vereniging staat open het gesprek met je aan te gaan. Heb je behoefte aan een onafhankelijk luisterend oor? Neem dan contact op met de VCP's van de KNZB of met Centrum Veilige Sport Nederland. Als een issue te lang loopt, wordt deze alleen groter. Praat direct met elkaar over de situatie. Praten helpt.

Vertrouwenscontactpersoon:

KNZB

Centrum
Veilige Sport

- Inleiding
- Hoe spreek je elkaar aan?
- Ga in gesprek
- Samen oplossen

8/8